

Abarrak

GORKA BEREZIARTUA

Hemen literaturak ez du ezer inporta

DIARREA BEZALA zabaldu dira iritziak hango eta hemengo prentsan Joseba Sarrionandiari *Moroak gara behelaino artean?* saiakerarengatik Euskadi Saria eman diotela jakinarazi ostean. Batere gogorik ez akusazio, seinalatze eta jazartze horiek komentatzeko, Alberto Moyano kazetariak joan den astean bere blogean zioen moduan, *Sesame Street*eko ikusleek ere behar ez dituzten azalpenetan sartzea baita: “Idazle batek egindako delituek ez dute bere obra hobea edo okerragoa egiten”.

Eta zer esan Eusko Jaurlaritzak bidalitako oharra-*ren excusatio non petitaz*: leitzen duzu sarrerako esaldia-*ren* isatsa (“... ez du idazlearen literatur balioa zalantzan jarri nahi”) eta bi gauza gutxienez pentsatzen dituzu. Bat: nahi-nahi, ez duela ezer zalantzan jarri nahiko, baina esaldi hori idazte hutsarekin zalantzan jartzen duela dena. Eta bi: literatur balioa testuek izan beharko luketela, ez idazleek, ezta?

Azken hori iruditzen zait auzi honen iltzea, oker-*bihurrika* sartua eta herdoiltzen hasia: literaturan obrek geroz eta gutxiago inporta dutela, egileek jan dutela terreno guztia. Iratxe Retolazak azaldu zuen kontu hau oso argi *Berrian* argitaratu zutabe batean: “Literatur testuaren irakurketa bainoago, presentzia literarioak dira nagusi, eta presentzia literario horien hartzaileak dira nagusi, eta ez literatur testuen hartzaileak. Esaterako, literaturaren inguruko eztabaidarik gehientsuenak idazleen elkarrizketen, idazleek idatziriko iritzi-zutabeen eta idazleen jarreraren ingurukoak dira, eta ez literatur testuen ingurukoak. Hedabideetan (izan paperezkoetan, izan digitaletan) presentzia literario horiek hedatzen dira (idazleen irudiak, idaz-

leen adierazpenak, idazleen posizioak...), eta ez literatur testuen inguruko irakurketak edo gogoetak”.

Sarrionandiaren presentzia da Espainiako iritzi-giroa aztoratu duena, ez bere liburua, ez aurretik idatzi duen beste edozein liburu. Seguruena –Ander Iturriotzek ETB1eko *Azpimarra* saioan seinalatu zuen moduan–, ETArek amaiera gertu dagoela dirudien honetan, PP-PSOE ententea “garaile-galtzaile” narratiba eraikitzeke borroka betean dabilelako eta puzzle horretan enkajatzeko ez duen piezetako bat Sarrionandia bera delako (“Hiltzaileek” hil egiten dute, ez liburuak idatzi! Liburu onak? Are gutxiago! etc. etc.).

Edonola, onartu beharko da partidua kontrako angelutik jarraitzen ari garenok ere antzera jardun dugula: edo gezurretan ari al naiz esaten badut Sarrionandiaren mitoa guk ere puztu dugula, testuak bigarren, hirugarren, laugarren planoan utziz? Zenbaterentzen dute eurentar ezer ere irakurri ez dioten arren? Hor dago problema: literaturak ez duela ezer inporta gehienetan. Hemen literaturak huts-hutsean ez duela balio, ezta liburuak saltzeko ere.

PS: Pozten naiz sariagatik, bide batez: aspalditik zor zion Euzkadik errekonozimendua Sarrionandiari. Pena etorri denean halako zalaparta esku-*tik* ekartzea.

ARGAZKIA: JOSU LANDA

ZIO

ZIENTZIA
IRAKURLE
ORORENTZAT

Euskal Herriko Unibertsitateko Euskara Zerbitzuak 2003an abiarazitako ekimena da ZIO (Zientzia Irakurle Orotentzat). Bizkaiko Foru Aldundiaren laguntzari esker urterik urte osatuz doa ZIO bilduma. Zientziara hurbiltzeko liburu erakargarri eta erabilgarriak eskainiz, euskara eta jakintza uztarturik jartzen dira edonoren esku.

gure!
artean
euskaraz

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

BFA
DFB

Bizkaiko Foru Aldundia
Deputación Foral de Bizkaia

BIZKAIA
BIZIA